

Část třetí: Opatření sociálně-právní ochrany

Hlava I. Preventivní a poradenská činnost

§ 10 odst. 3 - vyhodnocení, IPOD, standardy kvality, případové konference

- Jestliže je v rodině více sourozenců stejných rodičů, je nutné vyhodnocovat situaci každého dítěte zvlášť a vytvářet pak také individuální plán každému dítěti?
- ➔ Ano, některé části budou samozřejmě společné.
- Vypracování IPOD, vyhodnocení se nevztahuje na případy, kdy jsme např. opatrovníkem u VaV. Pokud jde o dlouhodobý spor, problém s rodiči – komunikace apod. má se zahrnout již do případů posuzování?
- ➔ Ano, je-li vyhodnoceno, že spor rodičů dítě ohrožuje, resp. že rodiče neplní dostatečně rodičovskou zodpovědnost a jde o dítě spadající do § 6 ZSPOD.
- Pokud ano – viz výše, tak v případě, že jeden úřad vede Nom a druhý Om, u nás Nom jeden rodič, druhý rodič tam kde Om, znamená to, že si IPOD dělá každý úřad, nebo jeden IPOD vypracovaný společně?
- ➔ IPOD vždy vypracovává OSPOD dítěte, tedy ten, který vede spis Om.
- Ve kterých případech vyhodnocovat situaci dítěte za použití vyhodnocovacího nástroje + vytvářet individuální plán ochrany dítěte (IPOD)? Vždy, kdy se dostane do evidence SPOD?
- ➔ Nikoli. Vždy, když po předběžném vyhodnocení případu dojdete k závěru, že se jedná nebo může jednat o ohrožené dítě ve smyslu § 6. Bližší informace naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.
- Ve kterých případech nebude nutné vypracovávat individuální plán? Sociální pracovníci upozorňují, že např. u dětí, které byly jednorázově přistiženy při kouření nebo požití alkoholu se jim to nezdá zcela účelné stejně jako u řešení dohod na úpravu výživy, řešení dědictví apod.
- ➔ Bližší informace naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.
- Nemáme indicie, že se jedná o dítě v situaci uvedené v § 6, proto nepřistoupíme ani k použití vyhodnocovacího nástroje, pak nemusíme dělat individuální plán dítěte?
- ➔ Přesně tak.
- Jaká je definice „ohroženého dítěte“?

- ➔ § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.
- V jaké šíři je třeba vytvářet IPOD, jak má vypadat?
- ➔ Viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012 + přílohy. Je možné se inspirovat i individuálními plány vypracovávanými v sociálních službách a dostupné literatuře. Je možné pracovat též s metodickými doporučeními MPSV č. 2,3 a 9 z roku 2009 (dostupné na webových stránkách MPSV).
- Jak má vypadat spis? Dokumenty se nyní zakládají chronologicky. Na počátku nelze hned komplexně zachytit všechny oblasti života dítěte a rodiny a bude třeba se k vyhodnocovací šabloně vracet a doplňovat postupně jak se rozkrývají potíže rodiny.
- ➔ Odpověď na tento dotaz naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012. Jak má vypadat spis řeší Instrukce MPSV o vedení spisové dokumentace, která v tuto chvíli prochází revizí.
- Kdy bude vyhláškou MPSV stanoveno:
 - a) zaměření a rozsah vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny podle § 10 odst. 3 písm. c) zákona o sociálně-právní ochraně dětí (dále jen zákona),
 - b) obsah individuálního plánu ochrany dítěte podle § 10 odst. 3 písm. d) zákona,
 - c) minimální rozsah poradenství, které je osobě pečující nebo osobě v evidenci trvale nebo dočasně poskytováno při zajištění osobní péče o dítě svěřené do péče a obsah, zaměření a způsob zajištění zvyšování znalostí a dovedností v oblasti výchovy a péče o dítě pro osoby pečující a osoby v evidenci?
- ➔ Již je stanoveno vyhláškou č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí.
- Kdy bude vyhláškou MPSV stanoven obsah standardů kvality sociálně-právní ochrany a jejich bodové hodnocení při poskytování sociálně-právní ochrany?
- ➔ Již je stanoveno vyhláškou č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí (v přílohách 1 až 3).
- Je možné získat verzi individuálního plánu odpovídající a v souladu s ustanovením § 58b odst. 2 písmeno b) zákona? Je možno ji použít od 1. 1. 2013?
- ➔ Viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012 + přílohy. Je možné se inspirovat i individuálními plány vypracovávanými v sociálních službách

a dostupné literatuře. Je možné pracovat též s metodickými doporučeními MPSV č. 2, 3 a 9 z roku 2009 (dostupné na webových stránkách MPSV).

- Do jakého data bude obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen zpracovat individuální plán ochrany dítěte u současných klientů?
- ➔ U klientů, jimž je SPO poskytována před datem účinnosti, není zpracování IPOD povinné. Nicméně je vhodné jej i přesto zpracovat, zdá-li se to být v daném případě účelným. Bližší informace naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.
- § 10 odst. 5 písm. c) – co znamená „pravidelně aktualizuje“?
- ➔ To znamená, že spolu s tím, jak se vyvíjí a mění situace dítěte a jeho rodiny, vyvíjí se a mění rovněž individuální plán jeho ochrany. Aby plnil svůj účel, musí IPOD reflektovat aktuální situaci dítěte.
- Máme používat stará metodická doporučení, nebo přijdou nová? Zejména č.2/2009 k vyhodnocování dětí v obtížné sociální situaci, č.3/2009 k vytvoření individuálního plánu péče a o dítě, č.2/2010 pro postup orgánů SPOD při případové konferenci.
- ➔ Ano, z metodických doporučení z roku 2009 lze vycházet.
- Kdo může být facilitátorem případové konference? Může se jednat např. o kolegu z oddělení nebo vedoucí? Z jakých prostředků by bylo případně možné uhradit odměnu facilitátorovi – odborníkovi přizvanému zvenčí?
- Plánuje MPSV proškolení pracovníky OSPOD ve facilitaci, nebo bude na tyto sezení najímán externí pracovník a zda jej bude možné platit celý den nebo jen hodinově stejně jako členy komise SPOD?
- V současné době u soudu rozjednána řízení o výchovném opatření /dohledy/ a svěření dítěte do péče jiné fyzické osoby – prarodiče – platí pro OSPODy povinnost uspořádat případovou konferenci? S výjimkou případů, kdy by to bylo zjevně neúčelné.
- ➔ Externího facilitátora lze zaplatit z dotace na výkon SPOD, lze o facilitaci požádat kolegu či kolegyni, kteří nevedou případ. MPSV neplánuje v tuto chvíli školení k případovým konferencím. Blíže viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012. Zároveň upozorňujeme na publikaci MPSV Manuál k případovým konferencím z roku 2011, který je, mimo jiné, k dispozici na adrese <http://www.mpsv.cz/files/clanky/13087/manual.pdf>.
- Pokud již máme dohodu o spolupráci se subjektem, který má pověření k výkonu SPOD a zajišťuje nám pořádání případových konferencí (moderátora, místo a zapisovatele), je nutné, aby se pořádáním PK zabývala Komise pro sociálně-právní ochranu dětí?

→ Nikoli.

- OÚORP má za povinnost pořádat případové konference – kromě situací, kdy uspořádání konference stanoví zákon povinně - § 14, odst. 2, zákona, bude na uvážení OSPODu, zda vyhodnotí, že by bylo v zájmu dítěte uspořádat př. konferenci?

→ Ano.

§ 13 Výchovná opatření

- Jaký je praktický rozdíl mezi ustanovením § 13 odst. 1 písm. d) a ustanovením § 12?
- Pro OSPOD v podstatě žádný, ale ustanovení § 13 odst. 1 písm. d) nově umožňuje soudům ukládat tuto povinnost (ust. § 13 ZSPOD je modifikované znění současného ust. § 43 zákona o rodině).
- Jak zajistit odborníky pro rodiče při nařizování výchovného opatření podle § 13 odst. 1 písm. d)? Psychologové nejsou k dispozici.
- Uložení výchovného opatření podle § 13 odst. 1 písm. d) či povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc podle § 12 ZSPOD se nevztahuje jen na psychologickou pomoc. Může se jednat o pověřenou osobu, registrovaného poskytovatele sociálních služeb, pedagogicko-psychologickou poradnu a další specializovaná pracoviště – podle toho, jakou pomoc rodič či dítě potřebuje.
- Kdo a jak má uhradit setkání se zapsaným mediátorem?
- Jde o stejný princip jako v případě úhrady jiných odborných poradenských služeb nařízených OSPOD: Správní orgán je povinen postupovat tak, aby účastníkům nevznikaly zbytečné náklady (§ 6 odst. 2 správního řádu), tzn., je-li k dispozici služba bezplatná a placená, dá přednost zpravidla službě neplacené, před službou obtížněji dostupnou dá přednost službě v místě bydliště osob, jimž je uložena povinnost, atd., ledaže by zde byly důvody zvláštního zřetele hodné, proč orgán postupoval jinak (např. hledisko kvality služby). Tyto důvody by musel v rozhodnutí řádně odůvodnit. Při ukládání povinností dle § 12 by měl OSPOD v rámci svých možností (např. na základě údajů ze spisu Om) přihlídnout k majetkové situaci rodiny. Je-li OSPOD známo, že rodina se nachází v hmotné nouzi, neznamená to současně, že není možno uložit uvedenou povinnost, při níž vznikne povinnost úhrady, neboť tak by byly z uplatnění uvedeného nástroje SPOD vyloučeny děti z rodin ohrožených chudobou, byly by tak subjektem nižší míry ochrany, a takovou skutečnost nelze v demokratické společnosti připustit. V takovém případě by měl OSPOD rodině zprostředkovat vyřízení dávky mimořádné okamžité pomoci ze systému hmotné nouze. Vedle toho lze uvést, že na úhradu služeb ve smyslu § 12 lze použít též prostředky státní dotace na výkon SPOD.

- ➔ Mediace se poskytuje na smluvním principu, jehož součástí je též dohoda o výši odměny mediátora. Pouze v případě, že mediaci nařídí soud podle § 100 odst. 3 o.s.ř., je odměna určena vyhláškou č. 277/2012 Sb., o zkouškách a odměně mediátora. § 15 této vyhlášky stanovuje odměnu ve výši 400 Kč za každou započatou hodinu, a to bez DPH, je-li mediátor jejím plátcem. V případě, že je účastník osvobozen od soudních poplatků, hradí tyto náklady mediace stát.
- § 13 odst. 3: OÚORP může požádat příslušný obecní úřad, aby sledoval, zda jsou dodržována výchovná opatření, o nichž rozhodl. Může obecní úřad odmítnout? Jak to bude s dosavadními rozhodnutími obecních úřadů o dohledech? Budou nám postupovat svá rozhodnutí nebo dávat podněty na to, aby rozhodl po novu náš úřad?
- ➔ Ust. § 13 odst. 3 upravuje sledování opatření, učiněného OSPOD, prostřednictvím dožádání příslušného obecního úřadu prvního stupně v rámci územního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností, jehož OSPOD správní rozhodnutí o výchovném opatření vydal. Jedná se o dožádání ve smyslu § 13 správního řádu. Dosud rozhodují obecní úřady, které mají povinnost zaslat OÚORP kopii rozhodnutí – není tedy třeba zasílat spisovou dokumentaci apod. Řízení o uložení výchovných opatření, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 401/2012 Sb., dokončí příslušný obecní úřad podle právních předpisů ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Bylo-li o uložení výchovného opatření pravomocně rozhodnuto obecním úřadem přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je příslušný k dohledu nad dodržováním výchovného opatření a k ukládání sankcí za ztěžování nebo maření výkonu rozhodnutí o uložení výchovného opatření, nebo ke zrušení uloženého výchovného opatření obecní úřad obce s rozšířenou působností podle místa trvalého pobytu dítěte.

§ 13a - umístění dítěte do střediska výchovné péče, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, zdravotnického zařízení či domova pro osoby se zdravotním postižením

- Kdo má umístění dítěte do zařízení zajistit a případně kdo a jak má tento pobyt uhradit?
- ➔ O umístění dítěte do SVP, ZDVOP, DOZP nebo zařízení poskytovatele zdravotních služeb rozhoduje vždy soud – postupuje se tedy jako u jiných soudních rozhodnutí. Úhradu řeší jednotlivé předpisy upravující činnost těchto zařízení, tedy zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, zákon č. 359/1999 Sb., zákon č. 109/2002 Sb. atd.

Hlava II. Opatření na ochranu dětí

§ 14 odst. 2 písm. b) případová konference před podáním návrhu soudu

- OÚORP je povinen před podáním návrhu k soudu dle odst. 1 uspořádat případovou konferenci v průběhu řízení soudu o svěřeni dítěte do NRP – u svěřeni dítěte do PP na přech.dobu, nezájem. § zní, že je povinen. Na školení sděleno, že je to individuální, že vlastně nemusíme....

- ➔ § 14 odst. 2 písm. b) věta za středníkem: „to neplatí, je-li zřejmé, že uspořádání případové konference by bylo nemožné nebo zjevně neúčelné,“. Bližší informace naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

Hlava III. Činnost orgánů sociálně-právní ochrany při svěřeni dítěte do výchovy jiných fyzických osob než rodičů

§ 19 odst. 5

- Pokud je dítě v předadopční péči a zjistíme, že má matka podmínky, máme ji kontaktovat?
- ➔ Záleží na situaci. Pokud je dítě např. v předadopční péči a rodiče dali tzv. blanketový souhlas k osvojení podle § 68a zákona o rodině, nebude toto řešení připadat v úvahu, jelikož odvolat tento souhlas lze jen do té doby, než je dítě umístěno do předadopční péče. Úprava reaguje spíše na problémy praxe, kdy dosud nebylo možné zrušit novým rozhodnutím ve věci původní rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče budoucího osvojitele nebo pěstouna, a to ani v případech, kdy je např. zjištěno, že péče těchto osob není vyhovující nebo že rodiče či jiné osoby dítěti blízké mohou a chtějí převzít péči o dítě.

§ 21 Postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností při zprostředkování osvojení a pěstounské péče

- Spisová dokumentace se založí po podání návrhu na ÚV – přísluší pracovním po NRP OÚORP? Může být doklad o trvalém pobytu a státním občanství brán z centrálního registru?
- ➔ V úpravě zprostředkování náhradní rodinné péče bylo nezbytné upřesnit postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností při zakládání spisové dokumentace o dítěti pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče. Uvedenou spisovou dokumentaci by obecní úřad obce s rozšířenou působností neměl zakládat až poté, kdy jsou splněny zákonné podmínky pro osvojení dítěte (udělení souhlasu k osvojení, rozhodnutí soudu o určení nezájmu rodičů o dítě) nebo kdy je vydáno rozhodnutí soudu o umístění dítěte do náhradní péče určeného zařízení (ústavní výchova, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc). Založení spisové dokumentace o dítěti pro potřeby zprostředkování náhradní rodinné péče musí vycházet z průběžného vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a plnění opatření vyplývajících z individuálního plánu ochrany dítěte. Spisovou dokumentaci založí obecní úřad obce s rozšířenou působností vždy po podání návrhu soudu podle § 14 odst. 1 písm. a) až f) ZSPOD nebo pokud bylo jinak zahájeno řízení soudu, které může vést k odebrání dítěte z péče rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.
- Proč zakládat spisovou dokumentaci již po podání návrhu podle § 14 odst. 1 písm. a až f, když není jisté, jak soud rozhodne. Soudní řízení se může protáhnout na delší

dobu a podklady pro zprostředkování tak mohou být staré, neodpovídající skutečnosti a bude potřeba je aktualizovat.

- ➔ Protože náhradní rodinná péče má vždy přednost před péčí ústavní. Je tedy nelogické, aby se spisová dokumentace zakládala až poté, kdy je dítě do ústavu umístěno. Novela tedy přináší změnu v tom smyslu, že spisová dokumentace o dítěti pro účely náhradní rodinné péče musí být založena již po zahájení soudního řízení, jehož výsledkem může být rozhodnutí soudu o odebrání dítěte z péče rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte. V případě takového výsledku pak může krajský úřad včas ze své evidence vybrat vhodné budoucí pěstouny nebo osvojitele dítěte nebo může doporučit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností vhodné osoby, kterým může být dítě svěřeno do pěstounské péče na přechodnou dobu.

Hlava V. Pěstounská péče na přechodnou dobu

- Počítá se s tím, že se pěstouni budou specializovat na určitou skupinu dětí? Kdo konkrétně rozhodne o tom, pro kterou skupinu dětí jsou pěstouni vhodní? Kdo posoudí spor v případě, že kraj nebude specializaci pěstounů respektovat (dnes totiž pěstounům na úřadech tvrdí, že budou muset vzít jakékoliv dítě, které jim nabídnou). Bude specializace pěstounů součástí dohody?
- ➔ Ano, počítáme s tím, že pěstouni se budou zaměřovat na určitou skupinu dětí. Nelze však akceptovat přílišné omezení této skupiny (např. jen dětí od 0 do 6 měsíců) nebo omezení, které je v rozporu se smyslem PPPD např. jen děti bez kontaktu s biologickou rodinou, odmítání dětí určitého etnika apod. Zaměření pěstounů bude součástí odborného posouzení, takže již v přípravách a během posuzování bude probíráno a společně s pěstouny vyhodnocováno, pro jaké děti je daná rodina vhodná. Po zařazení do evidence bude zaměření pěstounů specifikováno v dohodě. O zařazení osob do evidence pěstounů na přechodnou dobu rozhoduje krajský úřad, odvolacím orgánem je MPSV.
- Počítá se s nějakou lhůtou po předání dítěte definitivní rodině, kdy mohou pěstouni zkonsolidovat vlastní pěstounskou rodinu a připravit ji na přijetí dalšího dítěte? Už teď víme, že i po papírovém převzetí dítěte do péče definitivní rodiny musí zůstat pěstouni po nějakou dobu (závislou především na věku dítěte) definitivní rodině k dispozici, chodí k nim na návštěvy a doladují předání. Kdo rozhodne o vhodné délce pohotovostního období v případě sporu s krajským úřadem? Musí krajský úřad respektovat např. názor provázející organizace?
- ➔ Předání dítěte je proces, který je třeba respektovat a individuálně posuzovat. Samozřejmě je v zájmu kvality péče, aby pěstouni měli prostor na určitý čas na odpočinek mezi jednotlivými cykly PPPD. Tuto dobu však nelze specifikovat, je třeba postupovat individuálně. Doba pro oddech závisí např. na tom, jak dlouho trvala péče o dítě, jak je dítě staré nebo jak jeho odchod ovlivnil celý rodinný systém. Zejména po odchodu prvního dítěte je třeba situaci vyhodnotit a posoudit, zda a kdy budou pěstouni připraveni převzít další dítě. Především půjde o vzájemnou spolupráci pěstounů, doprovázející organizace a OSPODu pěstounů a krajského úřadu. Obecně můžeme uvažovat o odpočinku v řádu dnů nebo týdnů. V případě,

že pěstouni chtějí odpočinek v řádu měsíců, je třeba zvážit přerušení zařazení do evidence na PPPD.

- Jsou někde specifikovány vážné důvody pro nepřijetí dítěte? Co je považováno za vážné důvody? Kdo posoudí situaci v případě sporu?
- ➔ Především doprovázející subjekt/organizace by se měl vyjadřovat k tomu, jaké děti je možné do rodiny umístit. V podstatě pokud se jedná o dítě, které patří do skupiny dětí, na které se pěstouni zaměřují, a není právě období, kdy mají dohodnutý čas na odpočinek, neměl by pěstoun odmítnout dítě přijmout, nemá-li k tomu nějaké jiné vážné důvody (např. nemoc pěstouna).
V případě, že by z důvodu odmítnutí přijetí dítěte mělo dojít k vyřazení pěstounů z evidence pro PPPD, vydá o tom krajský úřad rozhodnutí, proti kterému je možné se odvolat.
- Budou nějaké možné výjimky v délce PPPD – např. teď má jedna rodina v péči miminko nezletilé matky, nezletilou matku si posléze vzali do PPPD také. Díky podpoře, které se od pěstounské rodiny nezletilé matce dostalo, si chce matka dokončit vzdělání, což o nějaký měsíc přesáhne dobu 3 let.
- ➔ Zákon neumožňuje výjimky v době trvání PPPD. Je to především proto, aby se PPPD odlišila od pěstounské péče. PPPD je krizový institut, má být přechodná. V případech, kdy je zřejmé, že situaci dítěte nelze do 1 roku vyřešit, je třeba volit jinou formu péče. Pokud se teprve během průběhu PPPD ukáže, že situace nebude vyřešena během 1 roku, je třeba postupovat individuálně v souladu s potřebami dítěte.
- Kdo po zařazení pěstounů do evidence má iniciovat uzavření dohody? Je někde specifikováno, jak má dohoda vypadat, co má obsahovat, existuje pro ni nějaký vzor? Bude se jednat čistě o dvojdohodu mezi pěstouny a např. městskou částí, pěstouny a doprovázející organizací, pěstouny a krajským úřadem?
- ➔ Uzavření dohody nabízí pěstounovi jeho příslušný OSPOD. Zároveň informuje o možnosti uzavřít dohodu s jinými subjekty. K uzavření dohody s jiným subjektem (jiný obecní řad, obecní řad obce s rozšířenou působností, krajský úřad, pověřená osoba) je třeba souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa trvalého bydliště pěstounů. Dohoda se uzavírá mezi pěstounem a subjektem oprávněným k uzavření dohody. Pokud daný subjekt nebude zajišťovat všechny služby sám, je jeho odpovědností nasmlouvat si potřebné služby s dalšími "subdodavateli".
- Jak se bude sestavovat IPOD? Jak se má doprovázející organizace a pěstouni podílet na sestavení IPODu? Pokud dojde ke změně IPOD (např. v případě, že matka odložila dítě, ale pak si to rozmyslela a chce dítě převzít do péče), připisuje se změna ke stávajícímu IPODu nebo se IPOD přepíše a nahradí novým IPODem? Existuje metodika sestavování IPOD?
- ➔ Za sestavení IPOD je odpovědný OSPOD příslušný podle místa trvalého bydliště dítěte. Bude sestavován na základě vyhodnocení situace dítěte a rodiny.

Samozřejmě, že v situaci, kdy je dítě v pěstounské péči, je vhodné, aby se na procesu vyhodnocování a sestavování IPOD podíleli i pěstouni a jejich doprovázející organizace. Základní rámec vyhodnocování a IPOD je součástí prováděcí vyhlášky, dále bude aktualizována instrukce k vedení spisové dokumentace a bude k dispozici metodika pro vyhodnocování a tvorbu IPOD. Více viz Informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012

- Mohou pěstouni na přechodnou dobu vykonávat zaměstnání, případně podnikat?
- Ano, pokud je to nebude omezovat ve výkonu pěstounské péče.

§ 27a odst. 7

- Ustanovení § 27a odst. 7 uvádí, na jakou dobu může soud svěřit dítě do pěstounské péče na přechodnou dobu. Ani v jednom případě se však nedá odhadnout, jak dlouho bude taková doba trvat. Bude vydáno nějaké doporučení?
- Maximální dobu trvání pěstounské péče na přechodnou dobu stanoví § 27a v odst. 9, a to 1 rok. Je na posouzení příslušného OSPOD, zda je pro konkrétní dítě v jeho situaci forma PPPD vhodná. Proto také ust. § 27a odst. 7 ZSPOD (dříve § 45a odst. 2 zákona o rodně) stanovuje, kdy je možné dítě do PPPD svěřit – pokud je zřejmé, že dítě bude právně volné pro osvojení nebo pokud je zřejmé, že rodič či jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nemůže dítě vychovávat pro přechodnou překážku (hospitalizace, krátkodobý VTOS apod.). Pokud je z vyhodnocení situace zřejmé, že během 1 roku nedojde k právnímu uvolnění dítětem resp. vyřešení situace rodiny tak, aby mohla dítě zpět do péče převzít, je třeba zvolit jinou formu tedy zejména dlouhodobou pěstounskou péči.
- Zákon uvádí, že pěstounská péče na přechodnou dobu může trvat nejdéle 1 rok, ale řízení před soudem se může protáhnout na dlouhou dobu. Bude mít překročení délky trvání péče vliv na dávky, případně je ošetřeno, aby např. soud péči prodloužil?
- Již z názvu institutu pěstounské péče na přechodnou dobu vyplývá, že se jedná o péči přechodnou, krizovou a krátkodobou. Stanovení relativně krátké délky jejího trvání vymezuje tento institut oproti dlouhodobé pěstounské péči a má rovněž působit motivačně k vyvíjení náležitého úsilí všech zainteresovaných subjektů k zabezpečení dlouhodobé a perspektivní úpravy poměrů dítěte ve stanoveném čase – ať už k navrácení dítěte k jeho biologické rodině nebo přechodu do dlouhodobé či trvalé náhradní rodinné péče, či zcela výjimečně k přechodu do péče ústavního typu.

Hlava VII. Péče o děti vyžadující zvýšenou pozornost

§ 32 odst. 4 písm. e), f)

- Nebude se sociální kuratela překrývat s činností kurátora pro dospělé podle § 92 písm. b) zákona o sociálních službách?
- V případě, že je kurátor pro mládež zařazen do oddělení SPOD a vlastně může klienta vést i několik let po jeho zletilosti, bude se spis Om dávat do archivu i třeba v jeho 22 letech?

- V případě, že je kurátor pro mládež zařazen do oddělení SPOD - má si zakládat vlastní spisovou dokumentaci, která bude se stejným číslem Om jako původní dokumentace založená pracovníky "péče o děti" a kurátor z ní využije jen část dokumentů, které si zkopíruje? Např. pod stejnou spisovou značkou Om 55/2013, ale dá tam lomítko a bude to třeba vypadat následovně: Om 55/2013/K. U této varianty je nebezpečí, že se bude ztrácet chronologie případu. Nebo se bude jednat o nové číslo Om? Zde by ale docházelo k jisté duplicitě, protože naše programy na evidenci vedených dětí by tam měly znovu dítě se stejnými rodiči. Je zde ještě varianta, že by pracovník péče i kurátor pracovali ve stejném spise. Tím by byla zachována chronologie případu. Jen v případě statistických výkazů by si v "živých" spisech museli vykazovat spis jak pracovníci péče, tak kurátoři, protože např. se spisem Jiřího Nováka pracoval v daném roce jak opatrovník, tak kurátor. Jde prostě o problém stávajících výkazů pro statistické zpracování agendy SPOD za daný rok.
- ➔ Pokud je založen spis dítěte příslušným OSPOD, pak je po celou dobu veden pod jednou spisovou značkou Om. Žádné části se ze spisu nevyndávají, spis musí být kompletní. Pokud je dítě v péči kurátora pro děti a mládež, pracuje tento se spisem Om, stejně jako ostatní pracovníci podílející se na případu, zodpovědný je vždy klíčový pracovník dítěte. Zajištění návazné péče podle § 32 odst. 4 písm. f) ZSPOD má spočívat zejména v předání již zletilého klienta kurátorovi pro dospělé, zajištění kontinuity informací a práce s klientem.
- Chystá se změna instrukce ve vedení spisové dokumentace?
- ➔ Instrukce prochází revizí. Rovněž bude měněn výkaz pro statistické zpracování agendy SPOD.

§ 38a Poradní sbor

- Musí hejtman poradní sbor zřizovat? V jakém složení? Úloha zprostředkování NRP z jeho činností vypadává?
- V kraji máme transformační skupinu, která je složena z různých odborníků (stane se současně i skupinou MPSV pro potřeby indiv. projektu). Naším záměrem bylo nevytvářet další skupinu - využít tuto stávající skupinu i pro koncepční úlohu poradního sboru /body a) – d)/. Není nám však jasné, zda může být tato skupina, poradním sborem pro koncepční činnosti a zároveň skupinou MPSV pro potřeby indiv. projektu?
- ➔ Samozřejmě, že může pracovat v obou režimech. Klíčová je věcná využitelnost odborníků.
- Současně pro potřeby zprostředkování NRP má kraj záměr scházet se dál s některými odborníky z oboru pediatrie, psychologie a pedagogiky v užším složení než byl stávající por. sbor (nebude se jmenovat poradní sbor ale např. skupina pro zprostředkování NRP a bude podléhat vedoucí odboru soc. věcí). Je to možné?

- ➔ Stávající poradní sbory kraje pro zprostředkování náhradní rodinné péče se změní na poradní sbory pro sociálně-právní ochranu dětí. Krajské poradní sbory již nadále nebudou přijímat doporučení k jednotlivým podnětům na zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče pro konkrétní dítě, na druhou stranu se však jejich působnost rozšíří i na další oblasti sociálně-právní ochrany dětí v rozsahu úkolů a pravomocí, které jsou pro kraje a krajské úřady zakotveny v zákoně č. 359/1999 Sb. Důležitou roli by proto měl poradní sbor kraje zastávat při vytváření krajských koncepcí a politik v oblasti ochrany dětí a rodiny, při zajišťování odpovídající sítě služeb pro rodiny s dětmi a při rozhodování o rozvoji krajské sítě pobytových zařízení pro péči o děti, ať už jde o zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, anebo o školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, zařízení sociálních služeb a zdravotnické dětské domovy pro děti do 3 let věku. Složení poradního sboru – viz § 38a odst. 2, 3 ZSPOD.

- ➔ Podle písm. d) může poradní sbor projednávat a posuzovat i další otázky spojené se SPOD, může se tedy zabývat i NRP, avšak podkladem pro výběr vhodných pěstounů či osvojitelů pro konkrétní dítě již nadále nebudou doporučení poradního sboru pro zprostředkování náhradní rodinné péče. K rozhodování o zprostředkování NRP pro konkrétní dítě musí být vždy přizván sociální pracovník dítěte, sociální pracovník OSPOD žadatelů, pracovník krajského úřadu zodpovědný za NRP a mohou být přizvány též další osoby, zejména lektor z příprav nebo vychovatel z ústavního zařízení, který dítě zná. Je možné přizvat i další odborníky (pediatr, psycholog apod.). Způsob práce je plně v kompetenci daného úřadu; MPSV vítá multidisciplinární přístup.

Část čtvrtá: Zařízení sociálně-právní ochrany

§ 42 Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

- Zletilý klient je na ZDVOPu na smlouvě a je sepsána do doby jeho studia tj. 30. 6. 2014 - bude moci v zařízení setrvat po 1. 1. 2013? Státní příspěvek na něho nepobíráme, ale je v kapacitě zařízení.
- ➔ Omezení počtu dětí a dob pobytu se týká nezletilých dětí umístěných do ZDVOP na žádost zákonného zástupce, dítěte, OSPOD nebo z rozhodnutí soudu. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí nepředpokládá a neřeší možnost pobytu osob starších 18 let ve ZDVOP.
- Nezletilá M.H. nar. 1995 je na základě rozsudku OS svěřena do péče Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek, FOD, Kroměříž. Důvodem svěřeni do tohoto zařízení bylo těhotenství dívky v roce 2011 a nemožnost jejího umístění do zařízení jiného typu. V listopadu 2011 se jí narodilo dítě, které je rovněž rozsudkem OS svěřeno do péče zařízení. Obě děti v zařízení prospívají, nebyl důvod k jejich přemístění. Dívka v současné době studuje na středním učilišti. Uvažuje o prodloužení pobytu, FOD ji chce vyjít vstříc. Pobyt bude realizován na základě dohody s dívkou nebo event. na základě soudního rozhodnutí. Dívka nemá žádné vazby na svou rodinu – matka je nezvěstná, otec je bezdomovec. U malého dítěte není určeno otcovství. Je dle novely možné prodloužení pobytu ve FOD Klokánek do 19 let, a to soudně?
- ➔ Podle § 46 zákona o rodině může soud prodloužit trvání náhradní výchovy jen v případě nařízení ústavní výchovy, v jiných případech nikoli. Dovršením 18 let pozbývá soudní rozhodnutí o umístění dívky do ZDVOP platnosti. Pro osoby starší 18 let v obtížné životní situaci mají sloužit sociální služby - např. domy na půl cesty, azylové domy apod. Situaci dívky a jejího dítěte je nutné řešit společně s OSPOD, bude nutné dívce pomoci s bydlením, nalézt práci apod., pomoci po dovršení 18 let může také sociální kurátor.
- Podle novely zákona na 4 děti 1 vychovatel se musí navýšit kapacita zaměstnanců, protože je nutné i v noční době vychovatele na 4 děti, což nebude možné, protože finančních prostředků se nebude dostávat.
- ➔ Zajišťováním osobní péče se rozumí komplexní péče o dítě, včetně bezprostředního kontaktu a interakce s ním. V noční době, kdy děti spí, není nutno jim takovouto osobní péči poskytovat. Vždy je však nutno mít v zařízení takový počet zaměstnanců, aby byl zajištěn bezproblémový chod zařízení, a to i v případě možné krizové situace (např. požár). Více viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

§ 42a odst. 3 a) bod 5

- Co jsou to „běžné záležitosti“?

- Tento pojem je v právních předpisech běžně používán, (např. § 45c odst. 2 zákona o rodině, § 23 odst. 1 zák. č. 109/2002 Sb.), případně je používán opak, tedy záležitost podstatná (§ 49 zákona o rodině). Co je běžnou a co podstatnou záležitostí při péči o dítě řeší opakovaně judikatura. Děti umístěné ve ZDVOP mají zákonné zástupce, kterým nadále (nerozhodli-li soud jinak) náleží právo zastupovat dítě v podstatných záležitostech týkajících se dítěte. Vodítkem může být ust. § 877 nového občanského zákoníku, které říká, že za významnou záležitost pro dítě se považují zejména nikoli běžné léčebné a obdobné zákroky, určení místa bydliště a volba zaměstnání a pracovního uplatnění dítěte.

§ 42a odst. 7

- Novela upravuje pouze přemístění dítěte ze ZDVOPu do ZDVOPu. Jaký je postup při přemístění do jiného zařízení?
- Ust. § 42a odst. 7 ZSPOD upravuje postup pro přemístění dítěte z jednoho zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc do jiného. Pokud by mělo dojít k přemístění do ústavního zařízení, musí o tom rozhodnout soud (nařízení ústavní výchovy či předběžné opatření). Pokud je dítě umístěno do ZDVOP na základě dohody se zákonným zástupcem, může tento dohodu zrušit a dítě umístit jinač.

§ 42g Státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

- Kapacita našeho zařízení je 22 lůžek, z toho poskytujeme OSPOD dvě krizová lůžka, zaměstnanců - vychovatelů je 15. V případě plného stavu, tj. 20 dětí, obdržíme v rámci státního příspěvku finanční částku ve výši 456.000,- Kč. Po snížení této částky o platy zaměstnanců zbyde na provoz zařízení necelých sto tisíc korun. Rovněž z této částky nelze vytvořit rezervu na dobu, kdy tato kapacita nebude naplněna a situace neřeší ani propuštění zaměstnanců (finance nebudou).
- Je nutno si uvědomit, že státní příspěvek je příspěvkem – nikoli kompletním zdrojem financí. ZDVOP nemohou hospodařit pouze se státním příspěvkem pro zřizovatele ZDVOP od státu, musí mít zajištěno vícezdrojové financování. Jak vyplývá z analýzy Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí provedené v roce 2011, tak nejčastějším zdrojem financování nákladů spojených s provozem ZDVOP je státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP dle zákona č. 359/1999 Sb. Dalším nejčetněji zdrojem byla výplata sociálních dávek náležejících umístěným dětem (např. přírůstek na děti, sociální příplatek apod.) a příspěvky rodičů, případně jiné platby klientů. Více než polovina ZDVOP rovněž uvedla, že v roce 2010 obdržela sponzorské finanční dary. Dotace na regionální úrovni, tj. dotace krajských úřadů a obecních úřadů získala přibližně jedna třetina ZDVOP. Přibližně čtvrtina zařízení pak získala dotace na základě registrované sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb. Průměrné měsíční náklady na pobyt dítěte ve ZDVOP, tj. provozní náklady včetně personálního i materiálního zajištění péče o děti, se dle této analýzy pohybovaly na úrovni 28 tisíc Kč, s mediánem 26 tisíc Kč. Státní příspěvek ve výši 22.800,-Kč tedy pokrývá přes 80% nákladů na pobyt a péči dítěte v zařízení.

Část pátá: Pěstounská péče

Hlava I. Práva a povinnosti při výkonu pěstounské péče

§ 47a Práva a povinnosti osoby pečující a osoby v evidenci

- U práva na poskytnutí trvalé nebo dočasné pomoci při zajištění osobní péče o svěřené dítě ve smyslu ustanovení § 47a odst. 2 písm. a) se uvádí, že tato pomoc spočívá zejména v zajištění krátkodobé péče. Jak je to míněno? Mohou např. při onemocnění chřipkou požádat o pomoc? Může být ze státního příspěvku hrazen tábor či odlehčovací pobyt dětem u organizátora tábora, který nemá požádáno o registraci služby? Budou muset mít všichni poskytovatelé služeb akreditaci k výkonu sociálně-právní ochrany nebo bude stačit např. registrace služby (odlehčovací, poradenské, vzdělávací)?
- Bude upřesněna aplikace ustanovení § 47a odst. 2 písm. b) – právo na poskytnutí pomoci se zajištěním celodenní péče o svěřené dítě, přiměřené jeho věku, v rozsahu alespoň 14 kalendářních dnů? Jak ji např. zajistit u sedmnáctiletého dítěte, v jakém zařízení?
- Bližší informace naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.
- Může být ze státního příspěvku hrazen tábor či odlehčovací pobyt dětem u organizátora tábora, který nemá požádáno o registraci služby? Budou muset mít všichni poskytovatelé služeb akreditaci k výkonu sociálně-právní ochrany nebo bude stačit např. registrace služby (odlehčovací, poradenské, vzdělávací)?
-
- Jak zajistit péči o zdravotně handicapované či obtížně zvladatelné děti?
- Tak, aby péče co nejlépe odpovídala jejich specifickým potřebám.
- Je možné dohodnout, že si pěstouni sami zajistí vhodný pobyt (např. ozdravovnu, lázně), který bude hrazen ze státního příspěvku?
- Ano.
- Co v situaci, kdy pěstoun nabídnuté zajištění péče odmítne, že se mu nelíbí či nehodí?
- Má možnost nalézt a navrhnout vhodnou alternativu odmítnuté služby, případně jiný subjekt, se kterým uzavře dohodu. Jde o nabídku ze strany subjektu, se kterým je uzavřena dohoda, tuto nabídku samozřejmě pěstoun nemusí využít. Nelze ho nutit, aby využil nabízenou podporu, pokud nebude chtít, a to i v případě, že je tato forma stanovena správním rozhodnutím.

- Jak bude zajištěna bezpečnost dětí předávaných do různých typů respitní péče? Pěstouni nejsou zákonnými zástupci dítěte – kdo ponese odpovědnost, pokud s e dítěti v respitní péči něco stane?
- ➔ Odpovědnost za dítě nese osoba, která je povinna nad dítětem vykonávat dohled v rozhodnou dobu (§ 422 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů), tak jako je tomu u všech ostatních dětí, tedy i vlastních.
- Zákon nestanoví časové omezení na čerpání respitní péče. V případech pěstounských rodin s více dětmi nebo často nemocným pěstounem se může respitní péče stát organizačně i finančně velmi nákladnou službou, kterou není možné realizovat v rámci paušálu 4.000,- Kč měsíčně. Jak se budou takové situace řešit?
- ➔ Státní příspěvek ve výši 48 tisíc Kč není určen na konkrétní rodinu, subjekt uzavírající dohody musí umět plánovat tak, aby vystačil s celkovou částkou příspěvků, kterou rozděluje dle potřeb jednotlivých rodin a dětí. Samozřejmě jsou připuštěny úhrady od osob pečujících/v evidenci (přiměřené stravné, cestovné, náklady za ubytování apod.). Je nutné vše vymezit v dohodě, k tomu je dohoda určena.
- Co v situaci, kdy bude uzavřena dohoda pěstouna s orgánem sociálně-právní ochrany dítěte, ale OSPOD nebude schopen poskytnout všechny odborné služby, na které budou mít pěstouni nově nárok (např. odborné poradenství, rodinnou terapii, asistovaný kontakt dítěte s rodinou nebo odborné vzdělávání)? OSPOD bude tedy referovat pěstouny do odborné organizace – jak budou služby poskytované odbornou organizací financovány?
- ➔ Ano, OSPOD může nasmlouvat subjekty, které budou odbornou pomoc poskytovat a poskytnuté služby bude hradit ze státního příspěvku na výkon pěstounské péče ve smyslu § 47d.
- Jaký je obsah pojmu „celodenní péče“? Zahrnuje i poskytnutí stravy a lůžka?
- ➔ Viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.
- Jakým způsobem osvědčit absolvování vzdělávacího kurzu či účasti na jiné formě vzdělávání?
- ➔ Osvědčením o absolvování kurzu či o účasti na jiné formě vzdělávání.
- Je třeba v případě výkonu společné pěstounské péče u manželů nebo v případě, že byli oba manželé zařazeni do evidence osob k výkonu pěstounské péče na přechodnou dobu, aby podmínku vzdělávání (24 hodin ročně) splňovali oba manželé?
- ➔ Ano.

- Musí být dodržena celodenní péče v rozsahu 14 po sobě jdoucích kalendářních dnů?
- ➔ Nemusí se bezvýhradně jednat o 14 po sobě jdoucích kalendářních dnů. Zákon uvádí „alespoň 14 kalendářních dnů“ bez požadavku, aby se jednalo o pevně stanovený časový úsek dvou týdnů. V některých případech bude naopak vhodnější, aby šlo kratší úseky. Více viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.
- Vzor smlouvy - kapitola II, odst. 5: Musí se tento kontakt odehrávat za přítomnosti pracovníka OSPOD nebo bude dostačující kontakt na "půdě" rodinné poradny nebo (pokud bude vůle) může se do smlouvy napsat, že "pečující osoby i rodiče spolu bez problému komunikují a jsou schopni se sami na místě kontaktu domluvit"?
- ➔ Dohoda o výkonu pěstounské péče, která byla ze strany MPSV dána k dispozici, není vzorem. Jde o jeden z možných příkladů. Prosim neopisujte tedy doslovně jednotlivé body, ale formulujte je dle konkrétních potřeb rodin a dětí!!!
- Poskytne někdo pracovníkům OSPOD do 31. 1. každého kalendářního roku seznam s pěti akreditovanými vzdělávacími programy pro pečující osoby nebo sami pracovníci si tento seznam musí opatřit?
- ➔ Neposkytne. Pracovníci musí mít přehled o službách, které jsou v jejich obvodu k dispozici. Seznam akreditovaných vzdělávacích institutů a programů je dostupný na webových stránkách MPSV, seznam pověřených osob by OSPOD měly mít k dispozici.
- Budou obce povinny zadávat veřejné zakázky k zajištění služeb na podporu pěstounských rodin (odlehčovací služby apod.)?
- ➔ Záleží na rozsahu, v jakém budou služby odebírat – viz zákon o veřejných zakázkách.

§ 47b Dohoda o výkonu pěstounské péče

- Musí dohoda obsahovat konkrétního poskytovatele nějaké služby, sdružení pořádající letní tábory, jméno konkrétního psychologa (viz vzor smlouvy, kapitola II, odst. 1, 2, 3) nebo se OSPOD do této smlouvy může jen obecně zavázat, že v případě nutnosti pomůže zprostředkovat odbornou pomoc či služby?
- ➔ V dohodě záleží na domluvě smluvních stran. Bude-li osoba pečující/v evidenci trvat na konkrétní osobě např. psychologa, případně pokud má subjekt uzavírající dohodu někoho nasmlouvaného či např. psychologa svého, zřejmě bude vhodné jej v dohodě přímo uvést. Pokud nikoli, stačí obecná úprava, otázkou by však byla pak realizace.
- S tímto poskytovatelem služby či odborné pomoci musí OSPOD předem sepsat nějakou smlouvu?

- ➔ Zřejmě to bude nutné, neboť bude záhodno dojednat rozsah poskytovaných služeb, úhradu za ně atd. Pokud to umí OSPOD zařídit jinak, je to na něm.
- Poskytovatel bude využití služby následně příslušnému OSPOD fakturovat?
- ➔ Konkrétní způsob úhrady bude záležet na dohodě stran. Bližší informace naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.
- Přílohou dohody bude IP dítěte. Bude muset být každá změna této přílohy zasílána subjektu, kterému jsme kopii dohody s původním IP zasílali?
- ➔ IPOD není přílohou dohody. Dohoda o výkonu pěstounské péče, případně správní rozhodnutí o úpravě práv a povinností osoby pečující/v evidenci musí z IPOD vycházet. IPOD zpracovává OSPOD dítěte. IPOD je flexibilnější, obsahuje množství zapojených subjektů a je primárním nástrojem práce klíčového sociálního pracovníka s dítětem. Tzn. na vývoj v potřebách dítěte reaguje primárně IPOD, který může dohodu ovlivnit.
- V dohodě mezi zřizovatelem zařízení a pěstounem nejsou zahrnuty některé povinnosti a práva stanovené v nových dohodách o výkonu pěstounské péče (např. právo na zajištění celodenní péče v rozsahu nejméně 14 kalendářních dnů, povinnost se vzdělávat...). Přesto tyto dohody zůstanou zachovány. Jak se to bude řešit?
- ➔ V případě zařízení pro výkon pěstounské péče lze ponechat stávající dohodu, na takovou dohodu však nenáleží státní příspěvek podle § 47d ZSPOD. Práva a povinnosti zakotvené v ust. § 47a odst. 2 se pak na pěstouny, kterým zůstává v platnosti dohoda původní, nevztahují. Aby na ně měli nárok, muselo by dojít k uzavření nové dohody dle § 47b ZSPOD. V rámci této nové dohody je možné řešit i náhradu nákladů na domácnost (nemusí být již ve výši 9/10, lze se dohodnout i jinak). Pěstouni samozřejmě mohou uzavřít dohodu i s jiným subjektem, než s původním zřizovatelem, pokud jim to bude vyhovovat. Je tedy otázka, co bude pro pěstouny výhodnější – zda úhrada nákladů na bydlení a další „benefity“ dle stávající dohody nebo odlehčovací služby a vzdělávání podle nové právní úpravy s možností upravit i např. náhrady nákladů na bydlení, ale třeba v nižší míře (např. jen 1/2). Na takovou novou dohodu už samozřejmě náleží státní příspěvek na výkon pěstounské péče.
- ➔ Více naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.
- Jak postupovat v případě, kdy je místo trvalého pobytu osoby pečující jinde než místo trvalého pobytu dítěte?
- ➔ Místně příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností k uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče (či vydání správního rozhodnutí) je OÚORP, v jehož

obvodu má trvalý pobyt osoba pečující nebo v evidenci. Místně příslušným OSPOD dítěte zůstává OSPOD podle trvalého pobytu dítěte. Tyto subjekty spolu samozřejmě musí komunikovat. Více k rolím jednotlivých subjektů viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

- Může jiný úřad nebo pověřená osoba odmítnout uzavření dohody (např. z důvodu nedostatečné kapacity pro sledování)?
 - ➔ Ano, vyjma místně příslušného OÚORP. Důvody pro odmítnutí by měly být specifikovány v rámci standardů kvality.
- Mohou si pěstouni vybrat?
 - ➔ Ano.
- Pokud pěstoun uzavře dohodu s jiným úřadem, než který vede spisovou dokumentaci, povedou se duplicitně spisy dítěte?
 - ➔ Spis dítěte je vždy jen jeden, vede ho OSPOD podle trvalého pobytu dítěte.
- Jak postupovat, má-li pěstoun několik dětí s různými bydlišti a spisy dětí tak vede několik úřadů? Pěstoun uzavírá dohodu dle svého trvalého bydliště, ačkoli tento úřad děti nevede.
 - ➔ Místně příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností k uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče (či vydání správního rozhodnutí) je OÚORP, v jehož obvodu má trvalý pobyt osoba pečující nebo v evidenci. Místně příslušným OSPOD dítěte zůstává OSPOD podle trvalého pobytu dítěte. Může se stát, že osoba pečující bude mít v péči děti, jejichž spisy povedou různé OSPODy. Tyto OSPODy jsou zodpovědné za SPOD dítěte, zůstávají jim tedy oprávnění a povinnosti jako dosud. OSPOD pěstounů koordinuje výkon pěstounské péče a dohlíží na pěstouny. Role jednotlivých subjektů je tedy odlišná a je třeba tuto roli v dohodě specifikovat. Blíže viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.
- Každý z manželů má v pěstounské péči „své děti“ – pěstounská péče tedy není poskytována společně manžely, ale každý z nich ji poskytuje „svým“ dětem. Budou se uzavírat dvě dohody nebo pouze jedna, s oběma manžely? Může si každý z manželů zvolit jiného smluvního partnera? Bude odměna pěstouna náležet oběma manželům?
 - ➔ Pokud manželé vedou společnou domácnost, budou uzavírat jednu dohodu a odměna pěstouna bude náležet jednomu z manželů.
- Bude uzavírána pouze jedna dohoda s osobou pečující či v evidenci bez ohledu na počet svěřených dětí nebo na každé dítě jednotlivě?

- ➔ Bude uzavírána jedna dohoda na jednu pěstounskou rodinu, dohoda se bude měnit podle potřeb rodiny a dětí.
- Babička pečuje o dvě děti, dostaly se do rodiny postupně, každé na základě jiného rozhodnutí a v jinou dobu. Budou dohody dvě nebo jen jedna?
- ➔ Jedna dohoda.
- Pokud se sepíše dohoda na jedno dítě a přijde do rodiny další dítě, změní se původní dohoda na dvě děti nebo se původní dohoda zruší a udělá nová?
- ➔ Pokud bude uzavřená dohoda natolik konkrétní, že nebude při zvýšení počtu dětí v péči vyhovovat, bude třeba ji změnit.
- Bude MPSV zřízena databáze pověřených osob oprávněných uzavírat dohody v rámci celé ČR? Bude dostupná jiným způsobem? Jestliže ne, jakým způsobem orgán SPOD zjistí, které pověřené osoby jsou oprávněny dohody uzavírat?
- ➔ Databázi pověřených osob vedou krajské úřady, které by ji měly aktualizovat a dávat k dispozici OÚORP v jejich obvodu.
- Jaké sankce budou plynout pracovníkům SPOD, pokud nebude v kraji dostatek pověřených osob pro sepisování dohod a sledování výkonu PP a zůstane tak veškerá práce na pracovnících SPODu, kteří to v nedostatečném počtu nebudou stíhat?
- ➔ Jako v případě jiných neplnění zákonných povinností a nesprávného úředního postupu.
- Týká se povinnost sepsat dohodu o výkonu pěstounské péče ve všech případech svěřeni dětí do PP, příbuzenské PP a osobní poručnické péče, které se uskutečnilo před účinností novely – 1. 1. 2013?
- ➔ Ano, a to do 30. 6. 2013.
- Kdo uzavírá dohodu? Obec nebo OÚORP?
- ➔ Primárně OÚORP příslušný podle místa trvalého pobytu osoby pečující/v evidenci. Osoba pečující/v evidenci však může uzavřít dohodu s jiným OÚORP nebo s obecním úřadem, krajským úřadem či pověřenou osobou. Viz § 47b ZSPOD.
- Bude-li chtít pěstoun uzavřít dohodu s OSPOD, znamená to, že současný pracovník NRP bude v pozici „kontrolora“ a jeho kolega, pracovník SPO bude v roli doprovázejícího?
- ➔ Je na každém OSPOD, jak si práci nastaví. Každému vyhovuje něco jiného. K roli jednotlivých subjektů v rámci dohod o výkonu pěstounské péče naleznete více

v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

- Dohody by měly vycházet z individuálního plánu ochrany dítěte. Zároveň však v zákoně není přechodné opatření, podle kterého by měly být individuální plány vypracovány u dětí, které již nyní v evidenci orgánu sociálně-právní ochrany jsou. Jak tedy postupovat u velkého množství pěstounských rodin, kde bude nutné urychlit proces uzavírání dohod s ohledem na zajištění odpovídajících služeb financovaných z co nejméně kráceného státního příspěvku? Je možné vytvořit spolu s pěstouny jednoduchý individuální plán a jeho výstupy pak na místě zapracovat do nově vzniklé dohody? Nebo dohodu zpočátku uzavírat v obecné rovině a podle potřeby pak zpracovat dodatky?
- ➔ Za IPOD je zodpovědný OSPOD dítěte. Bude tedy nutné se domluvit přímo s tímto OSPODem.
- Je třeba uzavírat dohodu o výkonu pěstounské péče u zletilých nezaopatřených dětí, které mají nárok na dávku pěstounské péče?
- ➔ Nikoli, podle § 47c odst. 1 trvá dohoda o výkonu pěstounské péče po dobu, po kterou trvá pěstounská péče. Ta zaniká zletilostí.
- Vztahuje se povinnost, vyplývající z přechodného ustanovení (bod 4), kdy je třeba se stávajícími pěstounskými rodinami uzavřít do 30. 6. 2013 dohodu o výkonu PP, i na děti, které do tohoto data nabydou zletilosti?
- ➔ Viz výše.
- Jaká bude sankce pro pěstouny v případě, že jim subjekt vypoví dohodu z důvodu závažného porušování povinnosti a tyto povinnosti pěstoun nebude plnit ani na základě uloženého rozhodnutí ve správním řízení, kde budou upraveny podrobnosti ohledně výkonu práv a povinností dle § 47a ZSPOD? Lze využít ustanovení uvedených v hlavě XI zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu?
- ➔ Ne. Takové porušování povinností bude signálem k přehodnocení, zda je vhodné, aby taková osoba poskytovala pěstounskou péči.
- Pracovníci sociálních odborů a oddělení SPOD nejsou kompetentní uzavírat jakékoliv dohody, toto spadá do kompetencí orgánů obcí a krajů. Nabízí se řešení, aby orgány obce nebo kraje pověřily k podpisu dohod o výkonu pěstounské péče některého pracovníka sociálního odboru, zpravidla vedoucího. Další možností je, že každá dohoda bude projednávána v orgánech obce nebo kraje, což by bylo hodně komplikované. Je ještě jiná možnost jak tuto situaci řešit?
- ➔ Zákon stanovuje, že prvotním návrhatelem dohody o výkonu pěstounské péče a tím, kdo ji zpravidla uzavírá, je obecní úřad obce s rozšířenou působností, který však není entitou, která by měla právní subjektivitu. I správní řád počítá s tím, že veřejnoprávní smlouvu bude uzavírat též obdobná entita – výslovně se zmiňuje

o správních orgánech, které jsou organizačními složkami státu. Podobně pak zvláštní správní předpisy zakládají speciální působnost k uzavírání veřejnoprávních smluv správními úřady, tak např. zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, v § 49 odst. 4 stanovuje, že orgány ochrany přírody mohou s vlastníkem nebo nájemcem pozemků uzavřít dohodu o způsobu hospodaření. Pokud vlastník nebo nájemce pozemku projeví o uzavření dohody písemně zájem, orgán ochrany přírody je s ním povinen ve lhůtě 30 dnů zahájit o této dohodě jednání, či v § 68 odst. 2 stanovuje, že k provádění péče o pozemky z důvodů ochrany přírody mohou uzavírat orgány ochrany přírody či obce s vlastníky či nájemci pozemků písemné dohody. Písemnou dohodou lze upravit rovněž způsob hospodaření ve zvláště chráněných územích a ptačích oblastech. Podobně tak ZSPOD zakládá v § 47b zvláštní působnost orgánu SPOD, tedy OÚORP, uzavírat dohody o výkonu pěstounské péče. V tomto smyslu se jedná o speciální normu, doplňující obecnou úpravu správního řádu.

- Kdo bude plátcem úhrady za realizovaná práva a povinnosti klienta v rámci dohody – orgán SPOD nebo klient?
- ➔ K úhradě služeb pro osoby pečující/v evidenci slouží primárně státní příspěvek na výkon pěstounské péče podle § 47d ZSPOD. Spoluúčast osob pečujících/v evidenci je však žádoucí, hrazeny jsou zejména odborné služby, doprava, stravné či ubytování lze (částečně) požadovat od osob pečujících/v evidenci. Bližší informace naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

§ 47c

- Jakým způsobem bude možné vypovědět dohodu o výkonu pěstounské péče? Půjde o správní řízení s možností odvolání?
- ➔ Výpověď dohody je písemný právní úkon adresovaný druhé smluvní straně. Doručením druhé smluvní straně počíná běžet výpovědní lhůta. Uplynutím výpovědní lhůty dohodou založený právní vztah zaniká.
- Je opakované maření sledování naplňování dohody o výkonu pěstounské péče nad výkonem pěstounské péče důvodem pro zahájení řízení o zrušení pěstounské péče?
- ➔ Může být.

§ 47d Státní příspěvek na výkon pěstounské péče

- Příspěvek na výkon pěstounské péče ve výši 48.000,- Kč je vázán na jednu dohodu o výkonu pěstounské péče. Pokud nebude třeba poskytovat všechny druhy služeb, bude možno zbytek peněz použít pro jiné pěstouny? Pokud ano, jakým způsobem se bude čerpání příspěvku vykazovat?
- ➔ Příspěvek je sice poskytován na jednu dohodu, avšak není nutné jej zcela vyčerpat na konkrétní rodinu, s níž je dohoda uzavřena. Ze souhrnu státních příspěvků bude

odpovědný subjekt zajišťovat nároky všech pěstounských rodin (tzn. rodina s vyššími potřebami může vyčerpat služby v hodnotě 60.000,- Kč, jiná rodina v hodnotě 30.000,- Kč atd.). Bližší informace naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

- Připravuje MPSV metodiku o způsobu vyúčtování nebo je to ponecháno na rozhodnutí úřadu?

➔ Informace k účtování naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

- Co všechno bude možno z příspěvku hradit? Letní tábor, pobyt v ozdravovně, organizaci zajišťující školení pěstounů...?

➔ Odpověď na tento dotaz naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

- Vznikne v souvislosti s čerpáním státního příspěvku ceník za jednotlivé služby (doprovázení dítěte do školy, doučování,...) nebo bude záležet na odhadu sociální pracovnice?

➔ Podrobný „ceník“ stanovit nelze, vždy však musí být respektována zásada hospodárnosti a vycházet je třeba z cen obvyklých v daném místě a čase (např. pokud bude terapeut požadovat úhradu za hodinu terapie ve výši 5.000,-Kč, jde o nadhodnocený požadavek).

- Budou se nevyčerpané prostředky ze státního příspěvku vracet Úřadu práce nebo je bude možné převést do dalšího roku?

➔ Vzhledem k výši dotace, nedostatku služeb a potřebám jejich rozvoje je stěžejně představitelné, že nějakému subjektu finanční prostředky z dotace na výkon pěstounské péče zbydou. Převedení finančních prostředků do dalšího roku není vyloučeno, je však nutné zachovat jejich účelové určení.

- Kdo bude se státním příspěvkem hospodařit – půjde o interní záležitost úřadu?

➔ Ano.

- Jaká část příspěvku půjde na činnost toho, kdo dohodu sepíše? V případě, že to bude OSPOD, na co se peníze můžou použít?

➔ Bližší informace k hospodaření se státním příspěvkem naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

- Bude k dispozici tiskopis žádosti o státní příspěvek na výkon pěstounské péče? Kdy? Jestliže ne, jakým způsobem nutno požádat o příspěvek?
- ➔ Zákon nepředepisuje tiskopis, k možnému využití bude formulář na stránkách MPSV (obdobně jako u státního příspěvku pro zřizovatele ZDVOP).
- Musí být zřízen zvláštní účet na příspěvek na výkon pěstounské péče?
- Kdo uhradí platby za pomoc poskytnutou v rámci dohody v době, kdy nebude ještě vyplacen státní příspěvek?
- Lze ze státního příspěvku hradit mzdy na pracovníky?
Kdo bude provádět kontrolu využívání dávek pěstounské péče? Vzdělání sociální pracovníci nebo „běžní úředníci“?
- ➔ Odpovědi na tyto otázky naleznete v informaci k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

Hlava II. Dávky pěstounské péče

- Pěstouni byli úřadem práce vyzváni k tomu, aby po Novém roce požádali o dávky pěstounské péče. Bude jejich přiznání odvislé od sepsání dohody s pěstouny? Bude úřad práce vyžadovat před přiznáním dávek předložení dohody? Pokud ano, dostávají se OSPODy do situace, kdy nebudou dohodu schopny kvalitně zpracovat v návaznosti na služby pro pěstouny, které nejsou zatím rozvinuty.
- ➔ Dávky pěstounské péče nemají s dohodami nic společného. Výplata dávek pěstounské péče není dohodami podmíněna ani ovlivněna.

§ 47h Příspěvek při ukončení pěstounské péče

- Komu náleží příspěvek při ukončení pěstounské péče? Jen u studujících? I když je problémová výchova?
- ➔ Nárok na tento příspěvek mají všechny děti svěřené do péče osoby pečující nebo péče osoby v evidenci, pokud byly v této péči ke dni zániku nároku na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Blíže viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

§ 47i Odměna pěstouna

- V zákoně není uvedeno, že pečující osoba, pokud přijme např. starší dítě, musí vykonávat přímou péči. Nemusí přerušit či ukončit dosavadní zaměstnání a prakticky si může neomezeně přivydělávat. U pěstounů, kteří pobírají odměnu pěstouna

ve zvláštních případech, tedy pokud mají tři a více dětí či dítě s handicapem, je uvedeno, zákon předpokládá, že si vydělávat nemohou?

→ Podle stávající úpravy odměny pěstouna ve zvláštních případech, obsažené v ustanovení § 40a zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, náleží pěstounovi odměna, jen pokud pěstoun nebyl po celý kalendářní měsíc výdělečně činný. Podle nové úpravy účinné od 1. 1. 2013 si lze při výkonu pěstounské péče (při)vydělávat, aniž by to mělo vliv na výši dávek pěstounské péče, a to i ve zvláštních případech.

→ Lze si (při)vydělávat, pokud to nemá vliv na kvalitu poskytované péče.

- Budou stanovena jednotící kritéria pro posuzování, zda se u osoby pečující, která je prarodičem, jedná o případ zvláštního zřetele hodný, aby nedocházelo k nedůvodným rozdílům?

→ Viz Žádost o součinnost při posuzování nároku prarodičů a praprarodičů na odměnu pěstouna ze dne 7.12.2012 č.j. 2012/95047-21.

- V případě, že pěstoun onemocní, nárok na odměnu bude mít do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž dočasná pracovní neschopnost vznikla. Bude-li nemocný dále, oznámí to na úřad práce, který mu bude na základě neschopenky vyplácet nemocenskou? Nebo nemocenskou dostane jen v případě, že požádá o poskytnutí pomoci při zajištění péče o svěřené dítě ve smyslu § 47a odst. 2?

→ Nemocenská z titulu pěstounské péče bude vyplácena ode dne následujícího po dni zániku nároku na odměnu pěstouna, pokud o to osoba v evidenci/pečující ÚP požádá.

O jakou finanční podporu může žádat pěstoun v případě dlouhodobé pracovní neschopnosti? Má nárok na nemocenské a kdo bude dávku vyplácet (může se jednat o pěstouna, který je zaměstnán, ale i o pěstouna, který se věnuje pouze výkonu pěstounské péče)?

→ Odměna pěstouna se poskytuje i po dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény osoby pečující nebo osoby v evidenci, nejdéle však do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž dočasná pracovní neschopnost vznikla nebo v němž byla nařízena karanténa. Koncept je přejat ze stávajících předpisů, kdy je toto uplatňováno již nyní u odměny pěstouna v zařízení pro výkon pěstounské péče (§ 46 ZSPOD) a odměny pěstouna ve zvláštních případech podle § 40a zákona č. 117/1995 Sb. Pěstouni pobírající odměnu ve zvláštním případě a pěstouni v zařízení pěstounské péče jsou již podle stávající právní úpravy nemocensky pojištěni a v případě pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény jim náleží odměna pěstouna i po dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény, nejdéle však po dobu jednoho měsíce (viz § 46 odst. 4 ZSPOD a § 40a odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb.). Po dobu, po kterou i v případě pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény pobírají odměnu

pěstouna, není nemocenské poskytováno – viz. § 16 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Podle oslovených zařízení pro výkon pěstounské péče byla však minulá praxe v tomto ohledu různorodá.

- ➔ Od 1. 1. 2013 si budou moci osoby pečující i osoby v evidenci (při)vydělávat, aniž by to mělo vliv na výši odměny pěstouna. Pokud tedy pracující osoba pečující/v evidenci bude dočasně práce neschopná, bude jí od 22. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti náležet nemocenské z titulu pracovního poměru a zároveň též odměna pěstouna – ta však nejdéle do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž dočasná pracovní neschopnost vznikla. Teprve v případě delší pracovní neschopnosti nebude odměna pěstouna náležet a vznikne nárok na nemocenské z titulu nemocenského pojištění osoby pečující/v evidenci. Nárok na výplatu nemocenského se pak upraví podle § 20 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.
- Má pěstoun, v případě přijetí dítěte do 7 let věku, mimo odměnu pěstouna nárok i na výplatu peněžité pomoci v mateřství?
- ➔ Pokud splňuje podmínky dané zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, tak ano (tak jako dosud, novela v tomto ohledu nic nemění).
- Pěstoun na přechodnou dobu – jakým způsobem řešit dlouhodobou překážku na straně pěstouna na přechodnou dobu (půlroční pracovní neschopnost – operace, následná rehabilitace aj.)? Vztahuje se na tyto případy ustanovení § 24b zákona SPOD? V daném případě se nejedná o zprostředkování pěstounské péče, pěstoun byl zařazen do evidence osob vhodných k výkonu pěstounské péče na přechodnou dobu.
- ➔ Podle § 27a odst. 5 se na vedení evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, vztahují přiměřeně ust. § 22 až § 24c ZSPOD. Podle § 24b odst. 1 ZSPOD krajský úřad přeruší zprostředkování pěstounské péče (tedy i PPPD) pokud o to žadatel písemně požádá – což by v případě dlouhodobé neschopnosti vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu žadatel měl, případně pokud krajský úřad zjistí okolnosti, které jsou překážkou pro zprostředkování pěstounské péče (může jít i o tento případ). Vždy je nutné situaci individuálně zhodnotit. I v případě pěstounů na přechodnou dobu se PPPD zprostředkovává – návrh na svěření dítěte do PPPD podává výhradně OSPOD. V případě přerušení PPPD podle § 24b odst. 1 písm. a) a d) osobě v evidenci nenáleží odměna pěstouna (viz § 47j odst. 5 ZSPOD).

§ 47i, §47n

- Mohou o zařazení do evidence žádat oba manželé s tím, že budou oba dostávat odměnu pěstouna?
- ➔ Mohou, avšak odměna pěstouna bude náležet pouze jednomu z manželů. Nedohodnou-li se manželé, který z nich bude odměnu pěstouna pobírat, určí příjemce odměny příslušná krajská pobočka Úřadu práce.

§ 47l Příspěvek při převzetí dítěte

- Mají pěstouni na přechodnou dobu rovněž nárok na dávku při převzetí dítěte?
- ➔ Nemají. Ustanovení § 47l odst. 1 uvádí, že nárok na příspěvek při převzetí dítěte má osoba pečující, která převzala dítě do pěstounské péče. Zde je třeba rozlišovat následující legislativní zkratky:
 - § 4a písm. b) osoba pečující o dítě – pěstoun, „předpěstoun“, osobně pečující poručník, „předporučník“,
 - § 4a písm. c) osoba v evidenci – pěstoun na přechodnou dobu

Pěstoun na přechodnou dobu by měl nárok na tuto dávku pouze v situaci, kdy by převzal dítě do dlouhodobé pěstounské péče a stal se tak ve vztahu k tomuto dítěti osobou pečující.

§ 47p Vznik nároku na dávku pěstounské péče a na její výplatu

- Bude si moci OSPOD vybrat, či bude dohoda o výkonu pěstounské péče povinná, tedy nutná k tomu, aby byla vyplacena dávka pěstounské péče?
- ➔ Dohoda o výkonu pěstounské péče nebo správní rozhodnutí, které ji nahrazuje, nejsou podmínkou pro výplatu dávek pěstounské péče.
- Kdy bude k dispozici formulář MPSV pro žádosti o výplatu dávek?
- ➔ Formuláře již jsou k dispozici, např. na internetové adrese <https://formulare.mpsv.cz/okdavky/cs/welcome> .

Část šestá: Poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami

§ 48 Výkon sociálně-právní ochrany pověřenými osobami

- Na které ustanovení (který bod) si mají žádat pověření ty osoby, které by chtěly poskytovat poradenství případně vzdělávání pěstounům, aniž by zároveň chtěly zajišťovat přípravy nebo uzavírat dohody o výkonu pěstounské péče?
- ➔ Podle § 48 odst. 2 písm. e) – vztahuje se nejen na přípravy, ale též na poskytování poradenské pomoci související s péčí o svěřené dítě osvojitelům a pěstounům.
- § 48 odst. 4 - Jakou činnost lze považovat za „praxi v oblasti náhradní rodinné péče“?
- ➔ Činnosti související s náhradní rodinnou péčí.
- Dochází k nějakým změnám v případech výkonu SPOD organizační složkou obce nebo kraje? Je nutné vydávat rozhodnutí? Pokud ano, kdo vydává pro organizační složku (příspěvkovou organizaci) kraje?

- Ano, dochází ke změně v případě zařízení sociálně-právní ochrany – viz § 39 odst. 2 ZSPOD. Blíže viz informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. 12. 2012.

§ 49a odst. 2 písm. b)

- Jestliže sociálně-právní ochranu dětí má vykonávat osoba, která má jako doklad o vzdělání maturitní vysvědčení pro obor všeobecná sestra a registraci Ministerstva zdravotnictví ČR o výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu v oboru všeobecná sestra, splňuje tímto odbornou způsobilost pro poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami?
- Ano. Úpravu odborné způsobilosti nelékařských zdravotnických povolání obsahuje zákon č. 96/2004 Sb., Ten v § 5 obsahuje Odbornou způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry:

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry se získává absolvováním

a) nejméně tříletého akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu všeobecných sester,

b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaná všeobecná sestra na vyšších zdravotnických školách,

c) vysokoškolského studia ve studijních programech a studijních oborech psychologie - péče o nemocné, pedagogika - ošetřovatelství, pedagogika - péče o nemocné, péče o nemocné nebo učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději v akademickém roce 2003/2004,

d) tříletého studia v oboru diplomovaná dětská sestra nebo diplomovaná sestra pro psychiatrii na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,

e) studijního oboru všeobecná sestra na střední zdravotnické škole, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,

f) studijního oboru zdravotní sestra, dětská sestra, sestra pro psychiatrii, sestra pro intenzivní péči, ženská sestra nebo porodní asistentka na střední zdravotnické škole, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997, nebo

g) tříletého studia v oboru diplomovaná porodní asistentka na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004.